

๕๖

ข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลหนองระเวียง
เรื่อง ควบคุมการฆ่าสัตว์และจำหน่ายเนื้อสัตว์

พ.ศ. ๒๕๔๕

๕๖

บันทึกหลักการและเหตุผล

ประกอบร่างข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลหนองระเวียง
เรื่อง ควบคุมการฆ่าสัตว์และจำหน่ายเนื้อสัตว์

พ.ศ. ๒๕๔๕

หลักการ

เพื่อปฏิบัติการควบคุมการฆ่าสัตว์และจำหน่ายเนื้อสัตว์ให้เป็นไปตาม
พระราชบัญญัติควบคุมการฆ่าสัตว์และจำหน่ายเนื้อสัตว์ พ.ศ. ๒๕๓๕

เหตุผล

ด้วยพื้นที่ตำบลหนองระเวียง ราษฎรในพื้นที่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม ด้านปศุ
สัตว์จำนวนมาก มีการเลี้ยงสัตว์ใหญ่ทั้ง โค กระบือ และสุกร หลายครัวเรือนด้วยกัน มีการฆ่าสัตว์
ทั้งเพื่อจำหน่ายและรับประทานในครัวเรือน ซึ่งในปัจจุบันมีหลายชุมชนที่ต้องการพัฒนาการเลี้ยง
และฆ่าปศุสัตว์เหล่านั้นให้เป็นการอุตสาหกรรมทั้งขนาดย่อยในครัวเรือนและขนาดใหญ่ เพื่อเป็น
การรองรับการขยายตัวของอุตสาหกรรมฆ่าสัตว์ในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลหนองระเวียง จึง
ออกข้อบัญญัติตำบล เรื่อง ควบคุมการฆ่าสัตว์และจำหน่ายเนื้อสัตว์ พ.ศ. ๒๕๔๕ เพื่อจัดระเบียบ
การฆ่าสัตว์ต่อไป

ข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลหนองระเวียง
เรื่อง การควบคุมการฆ่าสัตว์และจำหน่ายเนื้อสัตว์

พ.ศ. ๒๕๔๕

โดยที่เป็นการสมควรตราข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลหนองระเวียงว่าด้วย
การควบคุมการฆ่าสัตว์และจำหน่ายเนื้อสัตว์ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหนองระเวียง

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๗๑ และมาตรา ๗๔ แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบล
และองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ องค์การบริหารส่วนตำบลหนองระเวียง โดยได้รับความ
เห็นชอบจาก สภากองการบริหารส่วนตำบลหนองระเวียง และนายอำเภอเมืองนครราชสีมา จึงตรา
ข้อบัญญัติไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ข้อบัญญัตินี้เรียกว่า ข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลหนองระเวียง เรื่อง
การควบคุมการฆ่าสัตว์และจำหน่ายเนื้อสัตว์ พ.ศ. ๒๕๔๕

ข้อ ๒ ข้อบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศโดยเปิดเผย ณ ที่ทำการ
องค์การบริหารส่วนตำบลหนองระเวียง

ข้อ ๓ ในข้อบัญญัตินี้

“สัตว์” หมายความว่า สัตว์ที่มีไข่ สัตว์ป่า และหมายความเฉพาะโค กระบือ แพะ แกะ
สุกร และสัตว์อื่น ตามที่กำหนดในกฎกระทรวงที่ออกตาม พรบ. การควบคุมการฆ่าสัตว์และจำหน่าย
เนื้อสัตว์ พ.ศ. ๒๕๓๕

“เนื้อสัตว์” หมายความว่า เนื้อ หรือส่วนอื่นของสัตว์ที่ตายแล้ว ซึ่งมีได้ปรุงแต่งให้เป็น
อาหาร หรือมิได้ปรุงแต่งเพื่อให้คงอยู่ไม่เปื่อยเน่า ทั้งนี้ ไม่ว่าจะอยู่ในร่างแห่งสัตว์นั้น หรือชำแหละแล้ว

“โรงพักสัตว์” หมายความว่า สถานที่พักสัตว์ หรือกักสัตว์ก่อนทำการฆ่า

“โรงฆ่าสัตว์” หมายความว่า สถานที่ที่กำหนดให้ทำการฆ่าสัตว์ ที่ได้รับอนุญาตตาม
กฎหมายว่าด้วยการฆ่าสัตว์

“พนักงานตรวจโรคสัตว์” หมายความว่า สัตวแพทย์ หรือบุคคลอื่น ผู้ซึ่งนายกองค้การ
บริหารส่วนตำบลหนองระเวียง แต่งตั้งให้มีอำนาจหน้าที่ตรวจ โรคซึ่งมีในสัตว์หรือเนื้อสัตว์

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า นายกองค้การบริหารส่วนตำบลหนองระเวียง หรือ
ผู้ที่นายกองค้การบริหารส่วนตำบลหนองระเวียงมอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่แทนตามข้อบัญญัตินี้

ข้อ ๔ โรงฆ่าสัตว์ โรงพักสัตว์และการฆ่าสัตว์ ต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ ดังนี้

๔.๑ หลักเกณฑ์และวิธีการในการรักษาความสะอาดภายในโรงฆ่าสัตว์ โรงพักสัตว์และ
การฆ่าสัตว์

(๑) ให้มีการป้องกันไม่ให้ซากสัตว์หรือเนื้อสัตว์ปนเปื้อนกับสิ่งสกปรก

(๒) เครื่องมือ เครื่องใช้ และอุปกรณ์ต่างๆ ต้องทำความสะอาดทั้งก่อนและหลังการใช้งาน
ในกรณีพบว่ามีการใช้อุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ กับสัตว์ที่ป่วยหรือซากสัตว์ที่เป็นโรคต้องทำ
การฆ่าเชื้อโรคและทำความสะอาดทันที

(๓) จัดให้มีการทำความสะอาดโรงฆ่าสัตว์เป็นประจำทุกวัน หากพบว่ามีโรคระบาดสัตว์
ให้ทำการฆ่าเชื้อโรคและทำความสะอาดทันทีเพื่อป้องกัน โรคระบาด

(๔) สบู่ สารซักฟอก หรือสารฆ่าเชื้อโรค ต้องเป็นชนิดที่กฎหมายอนุญาตให้ใช้ในโรง
ผลิตภัณฑ้อาหารและระมัดระวังไม่ให้ปนเปื้อนกับเนื้อสัตว์

(๕) ต้องมีการกำจัดแมลง นก สัตว์ประเภทฟันแทะ และสัตว์มีพิษภายในและบริเวณ
โรงพักสัตว์อย่างสม่ำเสมอ

(๖) ยาฆ่าแมลงที่ใช้ต้องเป็นชนิดที่กฎหมายให้ใช้ในโรงงานผลิตภัณฑ้อาหาร และต้องใช้
อย่างระมัดระวังไม่ให้ปนเปื้อนกับเนื้อสัตว์และให้ปฏิบัติตามคำแนะนำโดยเคร่งครัด

(๗) กรณีมีโรคระบาดหรือสงสัยว่ามีโรคระบาดเกิดขึ้นในบริเวณโรงฆ่าสัตว์ หรือโรงพัก
สัตว์ให้แจ้งพนักงานเจ้าหน้าที่ทันที

(๘) ให้มีระบบระบายน้ำทิ้งที่มีประสิทธิภาพและบำบัดน้ำเสียก่อนปล่อยออกสู่แหล่งน้ำ
สาธารณะ

(๙) มีการกำจัดกลิ่น หรือ เสียง ที่เกิดจากโรงฆ่าสัตว์ โรงพักสัตว์หรือการฆ่าสัตว์ มิให้
เป็นเหตุเดือดร้อนรำคาญ หรืออาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพของประชาชนที่อาศัยอยู่บริเวณใกล้เคียง

๔.๒ หลักเกณฑ์การป้องกันการระบาดของโรคติดต่อ

(๑) สัตว์ที่จะฆ่าต้องได้รับการตรวจโรคภายในยี่สิบสี่ชั่วโมงก่อนทำการฆ่า หากจำเป็นต้อง
กักสัตว์ไว้ไม่เกินยี่สิบสี่ชั่วโมง ให้ตรวจซ้ำอีกครั้งก่อนทำการฆ่า

(๒) การตรวจโรคตาม (๑) ต้องกระทำโดยพนักงานตรวจโรคสัตว์เท่านั้น

(๓) ห้ามนำสัตว์อื่นหรือเนื้อสัตว์อื่นเข้าไปในบริเวณ โรงฆ่าสัตว์นอกจากที่พนักงาน
เจ้าหน้าที่ออกหลักฐานการแจ้งว่าจะนำมาทำการฆ่าเท่านั้น

ข้อ ๕ ผู้รับใบอนุญาตตั้งโรงฆ่าสัตว์ โรงพักสัตว์ และการฆ่าสัตว์ ตาม พรบ.ควบคุมการฆ่าสัตว์และจำหน่ายเนื้อสัตว์ พ.ศ.๒๕๓๕ ต้องแสดงใบอนุญาตตั้งโรงฆ่าสัตว์ โรงพักสัตว์ และการฆ่าสัตว์ ไว้โดยเปิดเผยและเห็นได้ง่ายในโรงฆ่าสัตว์และโรงพักสัตว์ของตน

ข้อ ๖ ภายใต้บังคับข้อ ๑๐ แห่งข้อบัญญัตินี้ ห้ามผู้ใดทำการฆ่าสัตว์นอกโรงฆ่าสัตว์ที่ได้รับอนุญาตตามกฎหมาย

ผู้ใดมีความประสงค์จะฆ่าสัตว์ให้แจ้งจำนวนสัตว์ที่จะฆ่า วัน และเวลาที่จะดำเนินการฆ่าสัตว์ และชื่อโรงฆ่าสัตว์ ตามแบบที่องค์การบริหารส่วนตำบลกำหนด พร้อมตัวรูปพรรณสัตว์ที่จะฆ่าต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ และเสียอากรการฆ่าสัตว์ตามอัตราที่กำหนดท้ายข้อบัญญัติ

ในกรณีที่โรงฆ่าสัตว์นั้น เป็นโรงฆ่าสัตว์ของราชการส่วนท้องถิ่น หรือหน่วยราชการอื่น ให้เสียค่าธรรมเนียมโรงฆ่าสัตว์ และค่าธรรมเนียมโรงพักสัตว์ ตามอัตราที่กำหนดในข้อบัญญัตินี้

เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ได้รับแจ้งตามวรรคสอง ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ หรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย แจ้งพนักงานตรวจโรคสัตว์ ให้ทำการตรวจโรคสัตว์ที่จะฆ่า ถ้าสัตว์ไม่เป็นโรคตามที่กำหนดในกฎกระทรวงที่ออกตาม พรบ.ควบคุมการฆ่าสัตว์และจำหน่ายเนื้อสัตว์ พ.ศ.๒๕๓๕ ให้ออกแบบตอบรับแจ้งการฆ่าสัตว์ให้แก่ผู้ที่ประสงค์จะฆ่าสัตว์

ข้อ ๗ ในกรณีที่พนักงานตรวจโรคสัตว์ มีเหตุสมควรสงสัยว่าสัตว์ที่จะฆ่านั้นเป็นโรคระบาด หรือเป็นโรค หรือ มีลักษณะตามที่กำหนดในกฎกระทรวงที่ออกตาม พรบ.ควบคุมการฆ่าสัตว์และจำหน่ายเนื้อสัตว์ พ.ศ.๒๕๓๕ ไม่เหมาะสมที่จะใช้เนื้อสัตว์เช่นนั้นเป็นอาหาร ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจสั่งงดการฆ่าสัตว์ และแยกสัตว์นั้น ไว้เพื่อตรวจพิสูจน์ได้

ภายหลังที่ได้ทำการตรวจพิสูจน์แล้วปรากฏว่าสัตว์ที่จะฆ่านั้นไม่เป็นโรคระบาดหรือเป็นโรคหรือมีลักษณะตามที่กำหนดในกฎกระทรวงตามวรรคหนึ่ง พนักงานเจ้าหน้าที่อาจมีคำสั่งให้ดำเนินการฆ่าสัตว์นั้นได้

ในกรณีที่ปรากฏว่าสัตว์ที่จะฆ่านั้นเป็นโรคระบาด หรือเป็นโรค หรือมีลักษณะตามที่กำหนดในกฎกระทรวงตามวรรคหนึ่ง ไม่เหมาะสมที่จะใช้เนื้อสัตว์เช่นนั้นเป็นอาหาร ให้มีอำนาจสั่งงดการฆ่าสัตว์ และคืนเงินอากรและค่าธรรมเนียม สำหรับการฆ่าสัตว์ให้แก่ผู้ที่ประสงค์จะฆ่าสัตว์นั้น

ข้อ ๘ ภายใต้ข้อบัญญัติ ข้อ ๑๐ ให้ผู้ที่ประสงค์จะฆ่าสัตว์นำสัตว์ไปยังโรงพักสัตว์ และจะต้องฆ่าสัตว์นั้นในโรงฆ่าสัตว์ตามวันและเวลาที่พนักงานเจ้าหน้าที่กำหนดในแบบตอบรับแจ้งการฆ่าสัตว์

ข้อ ๙ ห้ามมิให้ผู้ใดนำสัตว์ออกจากโรงพักสัตว์ หรือโรงฆ่าสัตว์ เว้นแต่ จะได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่

ข้อ ๑๐ ในกรณีต่อไปนี้จะฆ่าสัตว์นอกโรงฆ่าสัตว์ได้ แต่ต้องปฏิบัติตาม ข้อ ๔ ๔.๑ (๑)
(๒) (๕) ๔.๒ (๑) (๒) และข้อ ๖ วรรคสอง แห่งข้อบัญญัตินี้ โดยอนุโลม

(๑) การฆ่าสัตว์ซึ่งต้องฆ่า ณ ที่ใดที่หนึ่งโดยเฉพาะ ตามพิธีกรรมในศาสนา

(๒) การฆ่าสัตว์ในท้องที่ซึ่งผู้ว่าราชการจังหวัดแห่งท้องที่นั้นประกาศเป็น
คราวว่าเป็นท้องที่กั้นคด และจำเป็นต้องฆ่าสัตว์ในท้องที่นั้น

(๓) การฆ่าสัตว์ในกรณีที่มีเหตุสมควรเป็นพิเศษ

ข้อ ๑๑ เมื่อได้ฆ่าสัตว์แล้ว ห้ามมิให้ผู้ใดนำเนื้อสัตว์ ออกจากโรงฆ่าสัตว์ ก่อนที่พนักงาน
เจ้าหน้าที่ประทับตรารับรองให้จำหน่ายที่เนื้อสัตว์นั้นแล้ว

ในกรณีที่ปรากฏแก่พนักงานตรวจโรคสัตว์ว่าเนื้อของสัตว์ที่ได้ฆ่า เป็น โรคและหรือมี
ลักษณะตามที่กำหนดในกฎกระทรวงตามข้อ ๗ ไม่เหมาะสมที่จะใช้เนื้อสัตว์เช่นนั้นเป็นอาหาร ให้พนักงาน
ตรวจโรคสัตว์เจ้าพนักงานเจ้าหน้าที่ พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจสั่งให้ทำลายเนื้อสัตว์นั้นเสียทั้งตัวหรือ
บางส่วน หรือจัดทำให้เป็นเนื้อสัตว์ที่ควรใช้เป็นอาหารเสียก่อนได้

ข้อ ๑๒ ห้ามผู้ใดจำหน่ายเนื้อสัตว์ของสัตว์ที่ตายเองหรือที่มีได้ถูกฆ่าตามข้อบัญญัตินี้

ผู้ใดประสงค์จะจำหน่ายเนื้อสัตว์ของสัตว์ที่ตายเอง หรือที่มีได้ถูกฆ่าตามข้อบัญญัตินี้ ให้
นำเนื้อสัตว์ของสัตว์นั้นซึ่งอยู่ในสภาพที่ยังมิได้ชำแหละไปให้พนักงานตรวจโรคสัตว์ตรวจ หรือในกรณีมี
เหตุสมควรจะขอให้พนักงานตรวจโรคสัตว์ไปตรวจเนื้อสัตว์นั้นก็ได้ ทั้งนี้ โดยเสียค่าธรรมเนียมตามอัตราที่
กำหนดในท้ายข้อบัญญัตินี้ เมื่อพนักงานตรวจโรคสัตว์ได้ตรวจแล้วเห็นว่าเป็นเนื้อสัตว์ที่ควรใช้เป็นอาหาร
ได้ ก็ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ประทับตรารับรองให้จำหน่ายที่เนื้อสัตว์นั้นแล้วจึงให้จำหน่ายได้

ในกรณีที่พนักงานตรวจโรคสัตว์เห็นว่าไม่เหมาะสมที่จะใช้เนื้อสัตว์นั้นเป็นอาหาร ให้

ข้อ ๑๑ วรรคสอง มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ข้อ ๑๓ ภายใต้บังคับข้อที่ ๑๐ ห้ามมิให้ผู้จำหน่ายหรือมิไว้เพื่อจำหน่ายซึ่งเนื้อสัตว์ที่ถูก
ฆ่าโดยมิได้มีการแจ้งตามข้อ ๖ วรรคสอง

ข้อ ๑๔ ผู้รับใบอนุญาตตั้งโรงฆ่าสัตว์ โรงพักสัตว์ และการฆ่าสัตว์ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามข้อ ๕
ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท

ข้อ ๑๕ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามข้อ ๖ ข้อ ๑๐ หรือข้อ ๑๒ ต้องระวางโทษ

(๑) ถ้าเป็นโคหรือกระบือ ปรับตัวละไม่เกินหนึ่งพันบาทเรียงตามรายตัวตาม
จำนวนสัตว์ที่ฆ่า

(๒) ถ้าเป็นสัตว์นอกจากโคหรือกระบือ ปรับตัวละไม่เกินห้าร้อยบาทเรียงตามรายตัวตามจำนวนสัตว์ที่ฆ่า

ข้อ ๑๖ ผู้ใดฝ่าฝืนข้อ ๕ ข้อ ๑๑ วรรคหนึ่ง หรือข้อ ๑๓ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท

ข้อ ๑๗ ผู้รับใบอนุญาตตั้งโรงฆ่าสัตว์ โรคพิษสัตว์ และการฆ่าสัตว์ ผู้ใด ฆ่าสัตว์เกินกว่าหรือไม่เป็นไปตามใบแจ้งการฆ่าสัตว์ ที่ได้แจ้งไว้ต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ ตามข้อ ๖ ต้องระวางโทษปรับเรียงตัวตามจำนวนสัตว์ที่ฆ่าเกินจำนวนตัวละไม่เกินหนึ่งพันบาทหรือห้าร้อยบาท ตามข้อ ๑๕ (๑) หรือ (๒) แล้วแต่กรณี

ข้อ ๑๘ ให้อากร ค่าธรรมเนียม และค่าปรับตามข้อบัญญัตินี้เป็นรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองระเวียง

ข้อ ๑๙ ให้นายกองกิจการบริหารส่วนตำบลรักษาการตามข้อบัญญัตินี้

ประกาศ ณ วันที่ ๒๖ เดือน S.A.

พ.ศ. ๒๕๔๕

(นายอนุชา ศิริโกคานนท์)

นายกกองกิจการบริหารส่วนตำบลหนองระเวียง

เห็นชอบ

(นายวิทยา กามนต์)

นายอำเภอเมืองนครราชสีมา

อัตราอากรและค่าธรรมเนียมท้ายข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลหนองระเวียง

เรื่อง การควบคุมการฆ่าสัตว์และจำหน่ายเนื้อสัตว์

พ.ศ. ๒๕๔๕

๑. อากรการฆ่าสัตว์

โค	ตัวละ	๑๒	บาท
กระบือ	ตัวละ	๑๕	บาท
สุกร	ตัวละ	๑๐	บาท
สุกรที่มีน้ำหนักต่ำกว่า 22.5 กิโลกรัม	ตัวละ	๕	บาท
แพะ หรือ แกะ	ตัวละ	๕	บาท
สัตว์อื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง	ตัวละ	๔	บาท

๒. ค่าธรรมเนียมโรงฆ่าสัตว์

โค	ตัวละ	๑๒	บาท
กระบือ	ตัวละ	๑๕	บาท
สุกร	ตัวละ	๑๕	บาท
แพะ หรือ แกะ	ตัวละ	๔	บาท
สัตว์อื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง	ตัวละ	๔	บาท

๓. ค่าธรรมเนียมโรงพักสัตว์

	ตัวละ	๓	บาท
--	-------	---	-----

๔. ค่าธรรมเนียมการประทับตรารับรองให้จำหน่ายเนื้อสัตว์ของสัตว์ที่ตายเองหรือที่มีได้ถูกฆ่าตามข้อบัญญัตินี้

- (ก) ค่าพาหนะของพนักงานตรวจโรคสัตว์ตามระเบียบว่าด้วยค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการของทางราชการ
- (ข) ค่าเบี้ยเลี้ยงของพนักงานตรวจโรคสัตว์ตามระเบียบว่าด้วยค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการของทางราชการ
- (ค) ค่าธรรมเนียมการประทับตรารับรองให้จำหน่ายเนื้อสัตว์

โค	ตัวละ	๑๒	บาท
กระบือ	ตัวละ	๑๕	บาท
สุกร	ตัวละ	๑๐	บาท
สุกรที่มีน้ำหนักต่ำกว่า ๒๒.๕ กิโลกรัม	ตัวละ	๕	บาท
แพะ หรือ แกะ	ตัวละ	๔	บาท
สัตว์อื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง	ตัวละ	๔	บาท